

Kort Siciliaans

Vroeger heeft men allerlei praktische regeltjes bedacht om de schaakpartij te openen. Volgens deze regels was het de bedoeling altijd een of twee pionnen in het centrum te zetten, de stukken zo snel mogelijk te ontwikkelen en de koning veilig neer te zetten, het liefst door de rokade. Deze opbouw heeft bepaalde voordelen. Men heeft bijvoorbeeld bijna altijd een solide stelling als men deze regels precies opvolgt. Veel van de eerste openingen die bedacht zijn werken volgens dit principe. De stellingen die uit deze openingen voortkomen staan dan ook meestal als een huis. Een nadeel van deze regeltjes, die overigens door Tarrasch zijn bedacht, is wel dat men een beperkte keuze heeft. Men loopt het risico om talloze eindeloos saaie partijen te spelen die tenslotte allemaal in remise eindigen. Ook moet men oppassen dat men de regels niet al te gedachteloos volgt en hierdoor de beste voortzetting in een stelling over het hoofd ziet.

Tegenwoordig zijn er echter veel openingen die de regels niet meer zo letterlijk opvolgen. Een aantal van deze openingen, zoals het Nimzo-Indisch, werden voor het eerst in praktijk gebracht in de tijd van Tarrasch. Deze begreep niets van de achterliggende gedachte van deze openingen en hij kon het slecht hebben, als hij een partij verloor terwijl zijn tegenstander een opening had gespeeld die volgens hem absoluut niet goed kon zijn. Het bleek steeds meer, dat de regeltjes die hij bedacht had niet heilig waren. Dat is ook logisch: het schaakspel is een dynamisch gevecht waarbij het niet mogelijk is om regels op te stellen die altijd opgaan. Een kleine verandering in de stelling kan ervoor zorgen dat een combinatie die eerst niet goed leek, plotseling goede kansen kan bieden.

Een opening waarbij dit zeker opgaat is het Siciliaans. (1.e4 c5) Tarrasch vond deze opening niet erg bijzonder, en dat is op het eerste gezicht niet vreemd. Zwarts eerste zet, c5 doet eigenlijk niets anders dan wit verhinderen nog een pion in het centrum te spelen. Dit motief valt niet onder de drie meest belangrijke doelen in de opening, dus dat verklaart het gezichtspunt van Tarrasch. De opening kan echter zeer interessant worden als wit 2.d4 speelt en zwart ruilt. Hierdoor krijgt wit meer ruimte, maar het geeft zwart wel de kans om de overhand in het centrum te krijgen. Dit is omdat wit geen d-pion meer heeft maar zwart wel. En dat is nu juist een van de dingen die de opening zo scherp maakt. Degene die erin slaagt van de voordelen in zijn stelling te profiteren, wint meestal de partij. De volgende partijen laten enkele snelle beslissingen zien die typisch zijn voor deze opening.

A.Lutikov-E.Ermenkov, Albena 1976

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 g6 4.0-0 Lg7 5.c3 Pf6 6.d4 cxd4 7.cxd4 Pxe4 8.d5 Pd6 9.Pa3 Pxe5 10.Pxe5 Lxe5 11.Te1 Pxb5? 12.Txe5 f6 13.Pxb5 fxe5 14.d6 0-0 15.Lg5 Db6 16.dxe7 Dxb5 17.exf8D+ Kxf8 18.Dd6+ Kg8 19.Lh6 1-0.

N.Gaprindashvili-R.Servaty, Dortmund 1974

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 g6 5.c4 Lg7 6.Le3 Pf6 7.Pc3 Pg4 8.Dg4 Pd4 9.Dd1 e5 10.Pb5 0-0 11.Le2 Dh4? 12.Pxd4 exd4 13.Lxd4 Dxe4 14.Lxg7 Dxg2? 15.Dd4 Dxb1+ 16.Kd2 Dxa1 17.Df6 1-0

J.Kupper-M.Tal, Zurich 1959

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 b5 8.Df3Lb7 9.Ld3 Le7 10.0-0 Db6 11.The1 Pbd7 12.Pce2 Pc5 13.Lf6 Lxf6 14.g4 (Wit gaat over de damevleugel komen,

maar is hij op tijd? 14 ... Pa4 15.c3 b4 16.Lc2 Pxb2 (Zie diagram. Dit offer hebben we vaker gezien van Tal. Of het helemaal correct is staat niet vast, maar het biedt zeker kansen.)
 17.Kxb2 bxc3 18.Kc3 0-0 19.Da5 Kd3 20.Kd3 Tac8 21.Df2 La8 22.Tb3? e5 23.g5 exd4
 24.Pd4 Ld4 0-1

